Rainer Herzog

A jánosi krisztológia tanúja

Judith von Halle „Az Ige” című könyvéről

megjelent a „Die Drei” magazin 2023/5 (szeptember-októberi) füzetében

A múlt év végén figyelemreméltó újdonság jelent meg az antropozófus könyvpiacon: „Az Ige az emberré válás hét birodalmában – egy rózsakeresztes meditáció”. Egy 5 kötetes, 2777 oldalas műről van szó, amelynek szerzője Judith von Halle, és amelyet bízvást tekinthetünk a főművének.

Ez a mű bizonyos módon a szerző minden eddigi, a krisztológiáról szóló könyvétől különbözik. A korábban a mű kísérőjeként megjelent „személyes-személytelen” könyvben, amely egy 40 oldalas tartalomjegyzéken kívül annak keletkezéstörténetét is tartalmazza, a szerző leírja, hogy a 2009 évben, 38. életévében egy háromszoros, intenzitásában növekvő hívás szólt hozzá a szellemi világból: egy felhívás ennek a műnek a megírására. Amely utóbbi előszavában Judith von Halle konkrétabban is ír erről a felhívásról: „*Ebben* a műben azonban világosan megjelenik annak a neve, akitől a leírt tartalmak származnak, és akinek köszönhetőek: Krisztus, a Logosz.” (61. oldal)

Eddig nem voltam Judit von Halle „követője”, és könyveinek megjelenését, és az antropozófiai mozgalomban a személyével kapcsolatos konfliktusokat inkább távolságtartó érdeklődéssel követtem, de most el kell ismernem, hogy még sosem olvastam olyan könyvet az antropozófus krisztológia területéről, amely ennyire a legbelsőmben talált és érintett volna meg, mint „Az Ige az emberré válás hét birodalmában”.

A 2004 óta stigmatizált szerző megmutatja, hogy lehetséges a legmélyebb, egzisztenciális módon kapcsolódni Rudolf Steinerhez és az antropozófiához, és ugyanakkor nagyon önálló szellemtudományos kutatást végezni. Érdekes módon a 2777 oldalon nem fordul elő egyetlen Rudolf Steiner idézet sem. [*Előfordulni előfordul, csak nincs*

konkrétan odaírva az idézőjeles rész előtt vagy után, hogy ez Rudolf Steiner (vagy pl. Novalis) idézet, hanem csak utal rá Judith. - Tamás] Talán ez is egyfajta újdonság az antropozófus irodalomban.

Az ötkötetes könyv alapvető motívuma a Logosz kapcsolódása az emberhez a teremtés őskezdetétől (az Alfától) fogva a jelenkorig, és a jelenkortól a végig (az Omegáig) az ember és a kozmosz hétfokozatú közös fejlődési ciklusán át. Az egész könyvben visszatérő motívum tehát az ember és a kozmosz egymásra vonatkozása: „Az univerzumunk egész állapota végeredményben kizárólag arra vonatkozik, amit a Földön inkarnálódó és élő ember észlel, gondol, érez, akar és tesz... Az egész világlét az emberi lény fejlődési szférája, és ezért teljes mértékben az emberhez igazodik.” (811. oldal) Ennek az ember és a kozmosz közötti folytonos, és szinte sohasem felismert, és pláne nem átélt kölcsönhatásnak alapján a jelenkor emberének feladata (mindenekelőtt a tudati lélek korszakának kezdete óta) nemcsak a saját lélek fejlődése iránti, hanem úgyszintén a teremtés fejlődése iránti felelősség felvállalása is, illetve az, hogy a mindennapos gyakorlási út során felismerje, hogy ez a két terület mélységében összekapcsolódik. Az ember és a teremtés közös szellemi fejlődésének ősképe és előképe, az egyes emberi Én és a teremtés és a kozmosz centruma Judith von Halle szerint a Krisztus Jézus: „Minden lélek már jelenleg is képes arra, sőt szükséges a számára, hogy meditatív komolysággal és az átélő szív intenzitásával azt mondja: gondolkozásommal, érzésemmel, valamint tudatossággal és morállal átizzított akaratommal az örök élet egy egyéni lenyomatát hagyom a Földemen, amely a jövőben is élni fog rajta, azért, hogy én magam is újra élhessek rajta. Ha ezt teszem, akkor kenetet adok az Úr testére a feltámadáshoz. Ezért váltam földi emberré.” (1406. oldal)

A morális erő növelése

A fent idézett gondolatot a mű alapvető vörös fonalaként jellemezhetjük. Emellett az öt könyv mindegyikének van egy bizonyos tematikus súlypontja: az első kötetben elsősorban az isteni Ige viszonyáról van szó a földi nyelvhez („A hierarchikus őshangzók fejlődése”, „Lucifer és Ahrimán a mássalhangzókban”, „A földi nyelvek fejlődésének folyamata”, csak pár fejezetcímet említve). Az

első rész fő témája kétségtelenül egy meditációs útmutatás részletes ismertetése: a Halleluja szó meditációja. Ebben a meditációban a (Judith von Halle szavaival) keresztény-rózsakeresztes tanítvány egy egyre mélyebbre vivő útra indul, hogy megvalósítsa beszédének és ezáltal lelkének átszellemítését – ahogy a teremtés az Igéből indult ki, úgy teremtés átszellemítésének is az Igéből kell kiindulnia.

Ebben a gyakorlatban arról van szó, hogy érző gondolkodással meditáljuk a négy HA-LE-LU-JA hangzópár, az egyes mássalhangzók és magánhangzók egyéni kapcsolatát. Ez a meditáció, amennyiben következetesen gyakoroljuk, hozzásegíthet, mondja Judith van Halle, hogy a beszéd és ezáltal az ember egyre morálisabbá váljon, másrészt ahhoz, hogy legalábbis kezdeti módon átélje azokat a szellemtudományos tartalmakat, amelyekről a könyv szól. (Személyes megjegyzés: annál a körülménynél fogva, hogy a gyakorlat megvalósítását a szerző nagyon alaposan, nagyjából hatvan oldalon keresztül ismerteti és előtte foglalkozik az esetlegesen fellépő nehézségekkel és veszélyekkel is, ennek a szómeditációnak a gyakorlása kivitelezhetőnek bizonyult, legalábbis számomra.) Ehhez a meditációhoz kapcsolódva a továbbiakban a légzés, a táplálkozás, a beszéd és a gondolkodás viszonyainak átszellemítéséről van szó.

A mű második és harmadik kötete főleg a jelenleg uralkodó materialista világkép kritikáját, illetve korrekcióját tartalmazza. Judith von Halle leírja, a szellemi oldalon állva és a világot alakító, alkotó tudati erők észleléséből kiindulva a természettudomány elsődleges ismereteit és tévedéseit: ismertetésre kerülnek – időnként a legkisebb részletekbe menően – a részecskefizika gondolati modelljei, továbbá szó esik az atomenergia szellemi hátteréről és néhány ezzel kapcsolatos témáról (a kozmológiai inflációs modell, a Higgs-részecskék, a sötét anyag, a fekete lyukak és sok egyéb). Sok olvasó számára, köztük számomra is, akik e témákat kevéssé ismerik, e kötet néhány fejezete száraznak tűnhet – itt türelemre van szükség.

Szívbeli kapcsolódás a krisztológiához

E „természettudományos” fejezetek egy lehetséges vörös fonala a következő kijelentés: „A jelenlegi természettudomány által fel nem ismert, de azt uraló szellemi impulzusok a tudomány következetes elválasztására törekszenek attól, ami meghatározó a Föld és az

emberiség magasabb fejlődése, sőt további fennmaradása szempontjából az ötödik atlantiszutáni kultúrkorszak óta: a moráltól. A természettudomány elválasztása a moráltól ma a fűtőanyaga az ember rohamos haladásának a szakadék felé.” (711. oldal)

A negyedik kötet azon szellemi erőkkel foglalkozik, amelyek a Föld-organizmust alkotják, rétegenként hatják át a Föld testét, így alkotva annak sajátos összetételét. A Föld-organizmus szellemi rétegei megfelelnek egyrészt a makrokozmosz szellemi tudati szféráinak, másrészt kapcsolat áll fenn a Föld-organizmus és az emberi lény felépítése között. Judith von Halle szerint a Föld-organizmus szellemi valóságával való foglalkozás a keresztény-rózsakeresztes beavatás elengedhetetlen része. *[…]*

[bocsánat, itt egy részt kihagyok, ami tartalomismertetés – Tamás]

Ennyit a könyv tartalmáról. E csodálatra méltó és átfogó mű kapcsán nézze el nekem az olvasó, hogy egy recenzió keretében sok fontos szempont csak jelzés szintjén került említésre.

„Az Ige az emberré válás hét birodalmában – egy rózsakeresztes meditáció” olvasásához bizonyos előfeltételek szükségesek, főleg az antropozófus kozmológia, valamint a hierarchiák és a szentháromság tanának alapos ismerete. Kétségtelenül szükséges továbbá egy bizonyos affinitás, sőt szívbeli kapcsolódás az antropozófus krisztológiához – e kapcsolat ösztönzése és elmélyítése a könyv egyik fő szándéka. A műhöz kapcsolódó egy berlini szemináriumon Judith von Halle úgy fogalmazott, hogy a jelenlegi antropozófus mozgalom nem csekély tragédiája az, hogy a legtöbb antropozófus egyre kevésbé konkrétan keresi az élő és közvetlen kapcsolatot Krisztussal. Mintha összességében abból indulnának ki, hogy Krisztus egy „idea”, nem pedig egy lény.

Erről idézzük ismét Judith von Hallét: „A csodálkozás, a tisztelet, a hála és a szeretet érzéseitől, amelyek [az Isten nagyságába és szeretetébe való – Rainer Herzog] tisztán értelmi belátások nyomán valójában maguktól felébrednek, és amelyek előfeltételei minden magasabb, szellemi megismerésnek, a jelenlegi kor sok embere visszariad. Nemcsak a dogmatikus ateistáknak és sok természettudósnak, hanem akár teológusoknak, vagy magukat antropozófus szellemtudósnak tartóknak is végtelenül nehezükre esik

az alapjában véve legegyszerűbb mozdulat: hálát és szeretetet tanúsítani Krisztus, az emberi lény megváltója iránt – igen, a szeretet Krisztus iránt. Miközben épp a léleknek ez a kis mozdulata az, amely a valódi, érzékfölötti bölcsesség kulcsa.” (1325. oldal)

Rainer Herzog, 1963-ban született, szociálpedagógus, Hamburg-Wilhelmsburgban dolgozik az ambuláns szociálpszichiátrián. 1987 óta kapcsolódik az antropozófiához.